

HØJESTERETS KENDELSE

afsagt fredag den 30. august 2019

Sag 16/2019

Anklagemyndigheden

mod

T

(advokat Michael Rasmussen, beskikket)

I tidligere instans er afsagt kendelse af Østre Landsrets 8. afdeling den 22. august 2018.

I påkendelsen har deltaget tre dommere: Lars Hjortnæs, Kurt Rasmussen og Lars Apostoli.

Påstande

T har påstået Østre Landsrets kendelse ophævet og anken realitetsbehandlet.

Anklagemyndigheden har påstået stadfæstelse.

Sagsfremstilling

Ved anklageskrift af 19. januar 2017 blev T tiltalt for spirituskørsel. Der blev endvidere nedlagt påstand om ubetinget frakendelse af førerretten.

Sagen blev hovedforhandlet ved Retten i Helsingør den 8. juni 2017 og udsat på forelæggelse for Retslægerådet. Hovedforhandlingen blev genoptaget den 14. juni 2018. T og den beskikede forsvarer, advokat A, var til stede ved retsmødet den 14. juni 2018. T blev i forbindelse med optagelsen af sagen til dom gjort bekendt med tidspunktet for domsafsigelsen (den 21. juni 2018) og med reglerne om anke.

Den 21. juni 2018 afsagde Retten i Helsingør dom i sagen uden afholdelse af retsmøde. T blev ved dommen idømt en bøde på 9.000 kr. samt frakendt førerretten i 3 år med fradrag af 174 dage fra endelig dom.

Den 3. juli 2018 fremsendte Retten i Helsingør digitalt en udskrift af dommen til T og advokat A. Byretten fremsendte samtidig en vejledning om anke af domme i straffesager til T.

Den 6. juli 2018 ankede T telefonisk byrettens dom til landsretten, hvilket han bekræftede ved mail af 13. juli 2018. Under sagen for landsretten påstod anklagemyndigheden anken afvist som for sent indgivet.

Landsretten afviste anken ved kendelse af 22. august 2018.

Anbringender

T har anført navnlig, at hans anke til landsretten bør admitteres på trods af, at ankefristen er overskredet, da overskridelsen af fristen ikke skyldes grunde, som kan tilregnes ham. Fristoverskridelsen skyldes derimod en advokatfejl. Tiltaltes forsvarer kontakter sædvanligvis retten umiddelbart efter domsafsigelsen, underretter tiltalte om resultatet og begrundelsen for dommen, vejleder om muligheden for anke samt bistår ved eventuel anke. Han modtog imidlertid ingen bistand til anke fra den tidligere beskikkede forsvarer, advokat A. Fristoverskridelsen bør derfor ikke lægges ham til last, jf. UfR 2018.3844 H og Højesterets kendelse af 16. januar 2019 i sag 145/2018.

Byretten fremsendte først dom i sagen 12 dage efter afsigelsen og blot to dage inden ankefristens udløb. Retten fremsender sædvanligvis dommen til tiltalte samme dag, som den afsiges, hvilket skyldes, at tiltalte skal have lejlighed til at gøre sig bekendt med dommens resultat og tage stilling til spørgsmålet om anke inden ankefristens udløb. På grund af den sene fremsendelse af dommen har han ikke haft tilstrækkelig tid til at gennemlæse dommen. Også af den grund kan fristoverskridelsen ikke tilregnes ham.

Uanset omstændighederne er der tale om en så lille fristoverskridelse, at det bør tale imod afvisning.

Anklagemyndigheden har anført navnlig, at anken ikke bør admitteres, idet overskridelsen af ankefristen ikke skyldes grunde, der ikke kan tilregnes T.

Fristoverskridelsen beror ikke på en fejl, der kan tilregnes den tidligere beskikkede forsvarer. Der er hverken i forarbejderne til retsplejelovens § 910, stk. 2, litteraturen eller praksis støtte for en fortolkning, hvorefter enhver mulig tilsidesættelse af god advokatskik skal medføre, at en overskridelse af ankefristen anses for at skyldes en fejl begået af forsvareren. Fra højesteretspraksis kan henvises til UfR 2018.3844 H, Højesterets kendelse af 16. januar 2019 i sag 145/2018, UfR 2011.191 H og UfR 2008.2553 H. Fælles for de nævnte afgørelser er, at advokaten aktivt havde iværksat anken efter forudgående aftale med tiltalte uden i den forbindelse at sørge for, at ankemeddelelsen kom rette modtagere i hænde inden ankefristens udløb, eller uden at sørge for, at ankemeddelelsen opfyldte formalia. I nærværende sag forelå der ikke en forudgående aftale mellem T og advokat A om, at advokat A skulle anke dommen. Dette har T været klar over, hvilket tillige støttes af den omstændighed, at han selv iværksatte anken den 6. juli 2019. Hvis anken admitteres i en sådan situation med henvisning til, at der foreligger en advokatfejl, vil man fratage domfældte alt ansvar i forbindelse med ankespørgsmålet. Rettens forpligtelse til at oplyse tiltalte om tidspunktet for domsafsigelsen og vejlede tiltalte om ankereglerne vil herved blive overflødig i de tilfælde, hvor tiltalte er repræsenteret ved en advokat. Dette ses der ikke at være støtte for i retsplejelovens § 219 a, stk. 6.

At dommen først blev fremsendt til T to dage inden ankefristens udløb, kan ikke i sig selv medføre, at anken bør admitteres. T blev således under retsmødet den 14. juni 2018 vejledt om ankereglerne og modtog endvidere domsudskrift og ankevejledning to dage inden ankefristens udløb, således at sagen kunne være indbragt for landsretten rettidigt. Overskridelsen af ankefristen skyldes således grunde, der kan tilregnes T.

Det forhold, at der alene er tale om en mindre fristoverskridelse, kan ikke begrunde, at der ses bort fra ankefristen.

Højesterets begrundelse og resultat

Ts anke skulle have været iværksat inden 14 dage efter dommens afsigelse, jf. retsplejelovens § 904, stk. 1, dvs. den 5. juli 2018. Højesteret finder, at der under de foreliggende omstændigheder ikke er tilstrækkeligt grundlag for at antage, at fristoverskridelsen ikke kan tilregnes T.

Højesteret stadfæster derfor landsrettens kendelse.

Thi bestemmes:

Landsrettens kendelse stadfæstes.